

A Debreceni Egyetem doktori iskoláinak

helyzetfelmérése és cselekvési terve¹

Debrecen, 2007. szeptember

¹ Az intézkedési tervet a DE Szenátusa 2007. október 4-én 7/2007. (X.4.) számú határozatával elfogadta.

A Debreceni Egyetem intézkedési terve doktori iskolái működésének felülvizsgálatára

A 33/2007. (III. 7.) számú kormányrendelet és a MAB 2007. április 27-i állásfoglalása szerint a felsőoktatási intézményeknek felül kell vizsgálniuk doktori iskoláik működését, összhangba hozva azt az e dokumentumokban megfogalmazott előírásokkal. A szükséges átalakításokra és a működés távlatainak megalapozására 2008. június 30-ig terjedő intézkedési tervet kell készíteniük. A jelen dokumentum e követelményt kívánja teljesíteni. A bevezetőben a Debreceni Egyetem összes doktori iskolájára vonatkozó feladatok fogalmazódnak meg a 2007/2008-as tanévre vonatkozóan, ütemezve, majd az egyes doktori iskolák anyagai következnek. A doktori iskolák anyagaiban először a MAB által kért adatszolgáltatás található, különös tekintettel a kutatási tevékenység meghatározására és a törzstagok megjelölésére, ezt követi a doktori iskolára vonatkozó intézkedési terv, amely (ahol ez szükséges) kitér a követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében tervezett lépésekre, továbbá a működés távlati feltételeinek meglétét, illetve megteremthetőségét bizonyítja. A doktori iskolák felsorolása tudományterületenként történik, s tükrözi a tervezett átalakításokat is (a jelenlegi megnevezés sárgával, az átalakulás utáni zölddel szerepel). Az eddigi 21 doktori iskola közül 14 változatlan formában működik tovább, 5 iskola nevét és kutatási területét módosítja, kiválással 2 új doktori iskola létesül. Folyamatban van két új doktori iskola (informatikai és gépészeti) alapítása is, amelyek azonban itt még értelemszerűen nem szerepelnek.

Egyetemi feladatok

1. A DE jóváhagyja doktori iskoláinak alább következő intézkedési terveit, amely a MAB esedékes minőségihitelesítési eljárásnak az alapját képezi. A jóváhagyás annak deklarálását is jelenti, hogy a DE távlatilag fenn kívánja tartani doktori képzésének jelenlegi sokszínűségét, s ennek érdekében megteszi a szükséges lépéseket, ahol ez szükségessé válik. Ennek jegyében a tanév során a következő feladatok adódnak:

a, 2008 februárjában az EDHT áttekinti és értékeli az intézkedési tervek végrehajtásának állását, s állásfoglalását eljuttatja az egyetem rektorának, s ha szükséges, javaslatokat fogalmaz meg a további feladatokat illetően.

b, Amennyiben a DE a tanév során hivatalos értékelést kap a MAB-tól doktori iskoláiról vagy azok némelyikéről, az EDHT soron kívül kialakítja azzal kapcsolatos állásfoglalását.

2. A DE a tanév során elvégzi doktori képzésének átfogó és részletekbe menő értékelését, túl a MAB által megfogalmazott kritériumok szintjén is. A vizsgálat az utóbbi öt év működési adatainak elemzésére épül, s többek között az alábbi fő mutatókat vizsgálja:

- a felvett és doktorált hallgatók aránya iskolánként és témavezetőkönként;
- a dolgozatok témáinak megfelelése az akkreditált tudományterületnek;
- a védett hallgatók védelem előtti publikációinak mennyisége és jellege;
- a diplomák minősítésének megoszlása iskolánként és az összes végzett körében.

A vizsgálatot az EDHT által felkért munkacsoport végzi, a munka elvégzésének határideje: 2008. január 31.

3. A DE doktori iskoláinak minőségbiztosítása érdekében olyan működési kódexet dolgoz ki, amely – tiszteletben tartva az egyes tudományterületek specifikumaiból adódó képzési sajátosságokat – egységes garanciális feltételeket határoz meg a képzésben. A kódex kidolgozásában nagy mértékben szükséges építeni a saját doktori iskoláinkban felhalmozott

tapasztalatokra éppúgy, mint más hazai és külföldi intézmények eredményes gyakorlatának elemeire. A kódex létrehozásának feladatai két lépésre bonthatóak:

a, A DE doktori iskolái áttekintik képzésük jelenlegi gyakorlatát, ezt és ennek belső értékelését írásban összefoglalják, javaslatot tesznek az esetleges korrekcióra, megfogalmazzák az összes doktori iskola számára megfontolandónak ítélt javaslatokat. Határidő: 2007. december 31.

b, a tudományterületi doktori tanácsok értékelik a beérkezett anyagokat, s megfogalmazzák a maguk javaslatait. Határidő: 2008. március 1.

c, Az EDHT által a kódex megszövegezésére felkért munkabizottság egyrészt összegzi a beérkezett anyagokat, másrészt összedolgozza azokat korábban kezdett műhelymunkája során kialakított javaslataival. E munkabizottság 2008. január 1-étől kezdje meg munkáját, s a kódex első változatát 2008. március 31-ig nyújtsa be az EDHT-nak.

d, Ezt az első változatot a doktori iskolák és az egyetem testületei megvitatják, a vita eredményeképpen, 2008. június 30-ig a szenátus hagyja jóvá a működési kódex végleges szövegét.

4. A DE doktori iskolái működésének áttekintése keretében szükséges a hallgatói nézőpont és érdek erőteljes megjelenítése. Ebből a célból a következő területeken kell előrelépni:

a, A PhD. hallgatók képviselőinek, a HÖK vezetőinek kérjük az állásfoglalását az egyetem doktori iskoláinak képzését illetően, általánosan és részletekbe menően. A hallgatói vélemények elkészítésének határideje: 2007. december 31.

b, A PhD. hallgatók képzése a tudományos utánpótlás biztosításán túl jórészt az ismeretlenbe fut, ezért célszerű lenne megteremteni végzett hallgatóink nyomon követését, s megvizsgálni, magasabb végzettségük miatt nem érik-e esetleg hátrányok őket a munkaerőpiacon (mint bizonyos területeken az sejtető). Ki kell dolgozni egy ilyen adatbázis kereteit és e rendszer működtetésének feltételeit. Határidő: 2008. június 30.

A jelen intézkedési tervben foglaltak végrehajtásáért az EDHT elnöke és társelnöke visel felelősséget.

Orvostudományi Doktori Tanács

Multidiszciplináris orvostudományok doktori iskola

A Multidiszciplináris orvostudományok keretében működő két doktori program önálló doktori iskolákká kíván alakulni: a **Laki Kálmán** doktori iskola Dr. Muszbek László akadémikus vezetésével, míg a **Fogorvostudományok** doktori iskola Dr. Módos László professzor vezetésével kíván tovább működni.

Laki Kálmán doktori iskola

1. Az egyetemen működő doktori iskola neve: Laki Kálmán doktori iskola

Tudományterület: orvostudományok

Tudományág: elméleti és klinikai orvostudományok

Kutatási terület: Trombózis és hemosztázis, vasculáris biológia és hematológia, kardiovasculáris megbetegedések.

2. Kiadható doktori fokozat:

Elméleti, illetve klinikai orvostudományokban *summa cum laude, cum laude* vagy *rite* minősítéssel doktori (Ph.D.) fokozatot nyert.

3. Az egyes doktori iskolák működésének - az Ftv. 67 paragrafus szerinti - feltételét biztosító mesterképzések megnevezése

Általános orvosi és gyógyszerészi diploma, biológus, fizikus, vegyész, biotechnológus, népegészségügyi felügyelő diploma (M. Sc.).

4. A doktori iskola törzstagjai (kiemelt törzstagok félkövér betűvel jelölve):

Név	Tud. fokozat	Beosztás	Munkahely
Muszbek László a DI vezetője	MTA r. tagja	egyetemi tanár	DEOEC Klinikai Kutató Központ
Balla György	MTA doktora	egyetemi tanár	DEOEC Gyermekklinika
Balla József	MTA doktora	egyetemi tanár	DEOEC I. Belgyógyászati Klinika
Boda Zoltán	MTA doktora	egyetemi tanár	DEOEC II. Belgyógyászati Klinika
Édes István	MTA doktora	egyetemi tanár	DEOEC Kardiológiai Intézet
Kiss Csongor	MTA doktora	egyetemi tanár	DEOEC Gyermekklinika
Udvardy Miklós	MTA doktora	egyetemi tanár	DEOEC II. Belgyógyászati Klinika
Góth László	MTA doktora	főiskolai tanár	DEOEC Egészségügyi Főiskolai Kar
Hársfalvi Jolán	Ph.D. (kandidátus)	egyetemi docens	DEOEC Klinikai Kutató Központ
Kiss Attila	Ph.D. (kandidátus)	egyetemi tanár	DEOEC II. Belgyógyászati Klinika
Kappelmayer János	Ph.D. (kandidátus)	egyetemi docens	DEOEC KBMPI
Papp Zoltán	Ph.D.	egyetemi docens	DEOEC Kardiológiai Intézet
Pfliegler György	Ph.D. (kandidátus)	egyetemi docens	DEOEC II. Belgyógyászati Klinika
Soltész Pál	Ph.D.	egyetemi docens	DEOEC III. Belgyógyászati Klinika

Akkreditált oktatók:

Bagi Zsolt	Ph.D.	egyetemi tanársegéd	DEOEC Kardiológiai Intézet
Hegedűs Ida	Ph.D. (kandidátus)	egyetemi adjunktus	DEOEC Kardiológiai Intézet
Hevessy Zsuzsa	Ph.D.	egyetemi adjunktus	DEOEC KBMPI

Jeney Viktória	Ph.D.	tud. munkatárs	DEOEC Neonatológiai Tanszék
Káplár Miklós	Ph.D.	egyetemi adjunktus	DEOEC II. Belklinika
Katona Éva	Ph.D.	tud. főmunkatárs	DEOEC Klinikai Kutató Központ
Komáromi István	Ph.D.	tud. főmunkatárs	DEOEC Klinikai Kutató Központ
Kőszegi Zsolt	Ph.D.	egyetemi adjunktus	DEOEC Kardiológiai Intézet
Szerafin Tamás	Ph.D.	egyetemi docens	DEOEC Kardiológiai Intézet
Tóth Attila	Ph.D.	egyetemi tanársegéd	DEOEC Kardiológiai Intézet
Újhelyi László	Ph.D.	egyetemi docens	DEOEC I. Belgyógyászati Klinika
Vargáné Oláh Anna	Ph.D. (kandidátus)	tud. főmunkatárs	DEOEC KBMPI

5. A doktori iskola önálló, az intézmény honlapjáról is elérhető saját honlapjának címe

A doktori iskola honlapjának készítése folyamatban van.

6. A doktori iskola titkára

Dr. Katona Éva tudományos főmunkatárs
DEOEC Klinikai Kutató Központ
ekatona@dote.hu

7. Intézkedési terv:

A szétválás oka, ezzel kapcsolatos teendők

A korábbi multidiszciplináris orvostudományok doktori iskola összetételét a kényszer szülte, s az akkori jogszabályok által behatárolt lehetőségek, ill. a fogorvosi terület még nem elég erős volta azt eredményezte, hogy a jogutód doktori iskola tudományos területe mellett a fogorvostudományok területét is hozzácsatoltuk a doktori iskolához. A fogorvostudományok éppen a jogelőd doktori iskola okatómunkájának hatására bekövetkezett megerősödése lehetővé tette, hogy élve a jogszabályokban adott lehetőséggel a fogorvostudományok területén önálló doktori iskola létesüljön.

Alprogramok

A következő alprogramok kialakítása folyamatban van: Thrombosis, Haemosztázis (vezető Muszbek László MTA rendes tagja); Vasculáris Megbetegedések (vezető Édes István MTA doktora); Hematológia (vezető Udvardy Miklós az MTA doktora). A programok véglegesítésének határideje: 2007 november 30.

Tárgyi és infrastrukturális feltételek

A doktori képzés infrastrukturális feltételei kiválóak, a DEOEC alábbi intézeteinek és klinikáinak infrastruktúrájára támaszkodik: Klinikai Kutató Központ, Klinikai Biokémiai és Molekuláris Patológiai Intézet, I. Belgyógyászati Klinika, II. Belgyógyászati Klinika, III. Belgyógyászati klinika. Kardiológiai Klinika és Gyermekgyógyászati Klinika. Mind a tudományterületen végzett magasszintű alap kutatásokhoz, mind a klinikai kutatásokhoz a feltételek adottak. A doktori iskolához tartozó intézetek, többek között élénk pályázati tevékenységük folytán képesek a tárgyi feltételek karbantartására és további infrastrukturális fejlesztésekre. A doktori iskola területén működik az MTA Trombózis, Hemosztázis és Vasculáris Biológiai 10 tagú kutató csoportja, a kutatások finanszírozása OTKA, ETT, RET, GVOP és EU pályázatokból történik.

Személyi feltételek

Az előírt személyi feltételek messzemenően teljesülnek. A MAB véleményezésre benyújtott hét törzstag közül valamennyi egyetemi tanár egy az MTA rendes tagja, a további hat az MTA doktora. A hét törzstag nagyszámú Ph.D. hallgató sikeres, védéssel záruló témavezetője volt. A fentiekén kívül még egy egyetemi tanár, ill. egy MTA doktora címmel rendelkező tagja van az iskolának, további egy fő MTA doktori disszertációjának elbírálása folyamatban van. A törzstagok korfáját ideálisnak ítéljük, a kor szerinti összetétel a következő: 66 év felett: 0 törzstag; 56-65 év: 6 törzstag; 46-55 év: 6 törzstag; 35-45 év: 1 törzstag.

A fiatalabb korosztályba tartozó törzstagok MTA doktori védeése a következő periódusban várható.

Az akkreditált oktatók számának további növelését tervezzük, (évente 3-4 új akkreditált oktató) ehhez jó alapot nyújt a jogelőd doktori iskolában készült számos nívós Ph.D. értekezést megvédett kiváló posztdoktor, akinek az akkreditációja az elkövetkezendő években várható.

Együttműködés más doktori iskolákkal, egyetemekkel (külföldi is)

Közös kurzusok szervezésében, Ph.D. hallgatók kollaborációs kutatásaiban már eddig is együttműködtünk a DEOEC területén működő valamennyi doktori iskolával. A jogutód és az új doktori iskolákkal a kapcsolat gyors felvételét követően még szélesebb, adott esetekben a doktori iskolák akkreditált oktatóival közös témavezetést is magában foglaló együttműködést tervezünk.

A jogelőd doktori iskola is széleskörű külföldi kapcsolatokkal rendelkezett, az új doktori iskola oktatói között tarthatjuk számon az alábbi külföldi professzorokat, intézeteiket, ill. munkatársaikat:

Dr. Somogyi Árpád Ph.D. University of Arizona, Tucson, AZ, USA, Director of Mass Spectrometry Facility,

Prof. Dr. Giovanni de Gaetano M.D., Ph.D a Catholic University "John Paul II"

Centre for High Technology Research and Education in Biomedical Sciences, Campobasso, Italy, Research Laboratories igazgatója, egyetemünk díszdoktora

Prof. Dr. Benedetta Donati M.D., Ph.D., a Catholic University "John Paul II" Centre for High Technology Research and Education in Biomedical Sciences, Campobasso, Italy, Research Laboratories tudományos igazgatója, egyetemünk díszdoktora

Prof. Dr. Hans Deckmyn Head of the Laboratory for Thrombosis Research,

Interdisciplinary Research Center, Catholic University, Leuven, Campus Kortrijk, Belgium

A doktori iskola intenzív kapcsolatot ápol a Marosvásárhelyi Orvos és Gyógyszerész-tudományi Egyetem több tanszékével és klinikájával.

A nemzetközi kapcsolatokat TÉT pályázataink (flamand-magyar, román-magyar, olasz magyar, dél-afrikai-magyar) is elősegítik.

Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés

A doktori iskola minőség biztosítását intenzíven tovább kívánjuk fejleszteni. Ehhez egy törzstagot minőségbiztosítási koordinátor feladattal kívánunk megbízni. Dr. Hársfalvi Jolán törzstag komoly tapasztalatokkal rendelkező minőségbiztosítási szakember, vezetésével elkészítjük a doktori iskola minőségbiztosítási kézikönyvét; határidő 2007. december 31. Külön hangsúlyt helyezünk a publikációk minőségére, a Ph.D. hallgatók kongresszusi részvételére és prezentációjára, a kurzusok minőségére, a Ph.D. hallgatók és témavezetők munkája eredményességének követésére, követjük a végzett Ph.D.-sok sorsát, ill. a doktori iskola területén dolgozó posztdoktorok teljesítményét, mintegy előkészítve ezzel akkreditációjukat.